

СТАНОВИЩЕ

От: Проф. д-р Венетка Иванова Кацарска, специален педагог

Относно: материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” във Факултет по Педагогика на Югозападен университет „Н. Рилски”, гр. Благоевград по Професионално направление 1.2 Педагогика (Специална педагогика – Педагогика за лица със слухови нарушения).

В посочения по-горе конкурс, обявен в ДВ, бр. 57 от 04.07.2023 г., като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Светослава Николова Съева.

Общо представяне на процедурата и кандидата

Представеният комплект от документи и научна продукция от гл. ас. д-р Светослава Николова Съева е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Участникът в конкурса има образование в пълно съответствие с обявения конкурс. Членува и активно сътрудничи на редица престижни организации и съвети: Съвета за българския жестов език към Министъра на образованието и науката, Националната асоциация на преводачите на жестов език в България, Съюза на учените в България, Асоциацията на родителите на деца с увреден слух, International Association of Special Education и National Deaf Children Society. Дейността на всички посочени организации е фокусирана към лицата със слухови нарушения. Рецензент е в международни научни списания в разглежданата област. Има достатъчно на брой учебни часове (605 часа, приравнени към упражнения). Всички преподавани дисциплини са в съответствие с конкурса. Владее отлично английски и български жестов език.

Оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидата

Общо представяне на дейността

Гл. ас. д-р Светослава Съева участва в конкурса с 14 научни публикации, в категориите: 3 монографии и 11 статии, доклади и студия. Всички са пряко свързани с настоящия конкурс.

Със задоволство отбелязвам, че и трите монографии са посветени на актуални и изключително значими теми за лицата със слухови нарушения, както и факта, че са разработени самостоятелно. В първата по реда на издаване монография – „Глухота в семейството” гл. ас. д-р Св. Съева за първи път в родната специализирана литература поставя лицето със слухово нарушение в контекста на цялата микроструктура – семейството. Това е и един от най-значимите приноси на автора в посочения труд. Наред с него могат да се посочат още и: уточняване и прецизиране на различни научни понятия, научно опровергаване на битувачи митове, дълбочинно представяне на същността на глухотата, физическото и психическото развитие на лицата при нарушен

слух, общуването, обучението, значението и възможностите за използване на съвременните технологии за подобряването на качеството на живот на посочената категория лица. Изключително мотивиращо авторът посочва за първи път у нас и дълъг списък на световно известни хора със слухови нарушения, работили в различни области и постигнали завидни резултати. В монографията се обсъждат и предлагат редица ценни идеи за справяне с последиците от глухотата с усилията на всички членове на семейството.

Монографията „Глухота и билингвизъм” е първа както по рода си у нас, така и първа от замислената поредица от книги, посветени на алтернативните подходи за комуникация и слухово-речева рехабилитация. Научните приноси и на тази монография лесно се откриват. Бих искала специално да отбележа тези, свързани с научното обосноваване и изясняване на целите, принципите, методите и съдържанието на чуждоезиковото обучение на лицата със слухови нарушения и в частност – обучението по английски език, на билингвизма и полилингвизма като цяло.

Монографията „Тотална комуникация”, която е представена и като хабилитационен труд, е посветена на най-актуалния и значим подход в наши дни в Специалната педагогика и в частност – в Слухово-речевата рехабилитация. Трудът съдържа в най-голяма степен научни, теоретически и практически приноси. В този монографичен труд в най-голяма степен личат отличните умения на автора да планира и осъществява научни изследвания, прецизно да ги анализира, да предоставя детайлна и научно обоснована информация, значими изводи и препоръки и да насочва към перспективи за развитие на подхода и прилагането му у нас.

Всички останали публикации също са в съответствие с темата и изискванията на конкурса. Малка част от тях са в съавторство (4) но и в тях с лекота се открива голям дял на кандидата по отношение на замисъла и на реализацията на научните търсения. Резултатите от изследователската дейност, отразена в публикациите, по мое мнение, са значими за науката, за практиката и за бъдещите научни изследвания в областта на Специалната педагогика и в частност за Слухово-речевата рехабилитация. Някои от тях са публикувани в престижни издания, други са споделени на големи научни форуми.

Всички научни публикации не само представят в пълнота научните интереси на гл. ас. д-р Св. Съева, но и разкриват перспективи за разширяване на тяхното поле.

Научни приноси и цитирания

В периода на своето кариерно развитие гл. ас. д-р Св. Съева е направила значими научни приноси и за трите направления в Специалната педагогика – теория, практика и научни изследвания, някои от които посочих в текста по-горе. Приемам безрезервно и изготвената от кандидата в конкурса Справка за оригинални научни приноси. Броят на цитиранията на публикациите на гл.ас. Св. Съева от български и чуждестранни специалисти значително надхвърля изискванията на конкурса.

Оценка на личния принос на кандидата

След внимателно запознаване с цялостната научна продукция и широкообхватна дейност на гл. ас. д-р Св. Съева, убедено приемам, че тя има самостоятелен значим принос в процесите на предприетите научни изследвания, анализа на получените резултати, обобщаването, формулирането на изводи и препоръки, както и за оформянето им в публикации.

Критични бележки

Нямам съществени критични бележки. Бих препоръчала на гл. ас. д-р Светослава Съева да продължи изследователската и преподавателската си дейност със същата динамика и задълбоченост.

Заклучение

На основание коректно представените документи за участие в конкурса, броят на публикациите, представени след защитата на ОНС „Доктор” и особено – на тяхното качество, постигнатите значими резултати от този последователен, вгълбен и отдаден на науката млад учен в теоретичен, практически и научно-изследователски план, постигнатите оригинални теоретични, научни и приложни приноси от кандидата, както и изпълнението на всички критерии на конкурса, давам своя положителен вот за присъждането на гл. ас. д-р Светослава Николова Съева на академичната длъжност „Доцент” във Факултета по Педагогика на Югозападния университет „Неофит Рилски”, гр. Благоевград.

14.10.2023 г.

гр. София

Изготвил становището:

(Проф. д-р Венетка Иванова Кацарска)

STATEMENT OF OPINION

By: Prof. Dr. Venetka Ivanova Katsarska, Special Needs Educator

Regarding: the materials submitted for participation in the competition procedure for the academic position of Associate Professor at the Faculty of Education, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, in Professional Field 1.2 Pedagogy (Special Needs Pedagogy – Pedagogy for Hearing-Impaired Individuals).

Chief Assistant Professor Dr. Svetoslava Nikolova Saeva is the sole participant registered for the aforementioned competition, which was announced in the State Gazette, issue 57 dated 04.07.2023.

Procedure and Candidate Overview

The submitted documentation package and Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Nikolova Saeva’s scientific output satisfy the requirements of the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations applicable to its implementation, as well as the Rules of Procedure for the Acquisition of Academic Degrees and Occupation of Academic Positions at South-West University “Neofit Rilski”.

The candidate has obtained education that fully corresponds to the requirements of the competition. She is an active member and contributor in a number of prestigious organizations and councils: Bulgarian Sign Language Council at the Ministry of Education and Science, National Association of Sign Language Interpreters in Bulgaria, Bulgarian Union of Scientists, Association of Parents of Hearing-Impaired Children, International Association of Special Education and National Deaf Children Society. The activity of all organizations listed above is focused on persons with hearing disorders. The candidate serves as reviewer in a number of international scientific journals in this field. Her teaching experience includes a sufficient number of academic hours (605 hours, exercise equivalent). All courses the candidate teaches correspond to the requirements of the competition. She possesses an excellent command of English and Bulgarian Sign Language.

Evaluation of the Candidate’s Scientific Activity and Research Output

Activity Overview

Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva has submitted 14 scientific publications for the purposes of the competition procedure, which fall into the following categories: 3 monographs and 11 articles, reports and a study. All of them are directly connected with the present competition.

I am pleased to note that all three monographs are dedicated to current and exceedingly important topics for persons with hearing impairment, and have also been written in sole authorship by the candidate. The first monograph in chronological order by date of publication is titled “Deafness in the Family”. This work by Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva is the first of its kind appearing in Bulgarian specialized literature that places the hearing-impaired person in the context of the entire microstructure of the family. This is one of the most significant contributions made by the author in this publication. In addition to that,

the following contributions can also be listed: specification and clarification of different scientific terms; scientific refutation of existing myths and misconceptions; in-depth exploration of the nature of deafness, the physical and psychological development of hearing-impaired persons, their communication and learning, as well as the importance and capabilities of modern technology for improving the quality of life of the persons that fall into this category. The author's presentation of a long list of world-renowned individuals with hearing impairment, who have performed exceptionally well in a number of different fields and have had remarkable accomplishments, is the first of its kind in Bulgaria and can be seen as exceedingly motivating. The monograph discusses and proposes a number of valuable ideas for dealing with the challenges of deafness with the concerted efforts of all members of the affected individual's family.

The monograph titled "Deafness and Bilingualism" is the first of its kind published in Bulgaria. It is also the first instalment in a planned series of books dedicated to alternative approaches to communication and hearing and speech rehabilitation. This monograph's scientific contributions are also easily identifiable. I would like to emphasize those related to the scientific justification and clarification of the goals, methods and content of foreign language learning for persons with hearing impairment, and in particular, English language training, bilingualism and polylingualism as a whole.

The monograph titled "Total Communication", which also serves as the candidate's habilitation work, is dedicated to the most popular and significant approach in the Special Education of today, in particular with regard to hearing and speech rehabilitation. This work contains the most significant scientific, theoretical and practical contributions. It exhibits to the greatest extent the author's excellent skills for planning and conducting scientific studies, analyzing research with precision, presenting detailed and scientifically sound information, important findings and recommendations, as well as for identifying perspectives for further development of this approach and its implementation in Bulgaria.

All other submitted publications also satisfy the theme and requirements of the competition. A small number of them (4 in total) were co-authored, but even they easily demonstrate the hallmarks of the candidate's approach as seen in the design and implementation of the research questions. The results of the research activity, reported in the publications, are in my view significant for the science, practice and future research in the field of Special Education and, in particular, for hearing and speech rehabilitation. Some of them have appeared in prestigious scientific journals, while others have been presented at major science forums.

All scientific publications not only represent the full spectrum of Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva's research interests, but also reveal perspectives for expansion in their scope.

Scientific Contributions and Citations

Throughout the course of her career, Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva has made significant scientific contributions to all three aspects of Special Education: theory, practice and scientific research, some of which are discussed above. I unreservedly accept the report on original scientific contributions, prepared by the candidate. The number of citations of Chief Assist. Prof. Saeva's publications, made by Bulgarian and foreign scholars, exceeds by a wide margin the minimum requirements for this competition procedure.

Evaluation of the Candidate's Personal Contributions

Following my scrupulous review of Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva's scientific output and wide-ranging activity, I unreservedly recognize the candidate's independent significant contributions, evident in the process of conducting scientific research, analyzing its results, summarizing the findings, formulating conclusions and recommendations, as well as including this information in scientific publications.

Critical Remarks

I have no major critical remarks to make. I would recommend that Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva continue her research and teaching activity with the same level of dynamism and depth.

Conclusion

Based on the accuracy of the submitted documentation for participation in the competition procedure, the number and, in particular, the quality of the publications made subsequent to the defense of the educational and scientific degree "Doctor", the significant results achieved by this consistent and dedicated young scholar in theoretical, practical and research settings, the candidate's original theoretical, scientific and applied contributions, as well as the fulfillment of every criterion for this competition, I give my vote with full confidence in favor of granting Chief Assist. Prof. Dr. Svetoslava Saeva the academic position "Associate Professor" at the Faculty of Education of South-West University "Neofit Rilski" in Blagoevgrad.

12.10.2023

Sofia

Statement written by:

(Prof. Dr. Venetka Ivanova Katsarska)